

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-725

11/08/2020

ქ. თბილისი

ქ. თბილისში მდ. მტკვარზე შპს „ჯი ემ ჯის“ 11,26 მგვტ დადგმული სიმძლავრის კალაპოტური ტიპის ჰესის „დილომი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „ჯი ემ ჯის“ მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია მდ. მტკვარზე 11,26 მგვტ დადგმული სიმძლავრის კალაპოტური ტიპის ჰესის „დილომი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

ქ. თბილისში მდ. მტკვარზე 11,26 მგვტ დადგმული სიმძლავრის კალაპოტური ტიპის ჰესის „დილომი ჰესი“ მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე 2020 წლის 27 თებერვალს გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-185). აღნიშნული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიხედვით, დაგეგმილია 11,26 მგვტ დადგმული სიმძლავრის კალაპოტური ტიპის ჰესის მოწყობა, რისთვისაც გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებული იყო მისასვლელი გზები და სამშენებლო ბანაკი. დეტალური სამშენებლო პროექტის მომზადების ეტაპზე კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება თავდაპირველ პროექტში გარკვეული ცვლილებების შეტანასთან დაკავშირებით, კერძოდ: იცვლება სამშენებლო ბანაკის მდებარეობა, მასზე განთავსებული ინფრასტრუქტურა და მისასვლელი გზის დერეფანი.

ჰესის სამშენებლო მოედანზე მისასვლელი გზის დერეფნის ცვლილება განაპირობებს, არსებული გზის მდგომარეობამ, კერძოდ: მდინარის პირველ ტერასაზე ჩასასვლელი მონაკვეთის რთული რელიეფის და გზის შეზღუდული სიგანის გამო, მშენებლობის ეტაპზე არსებობს მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შეზღუდვის რისკები. აგრეთვე აღსანიშნავია, რომ ჰესის პროექტი გულისხმობს კაშხლის თხემზე საავტომობილო ხიდის მოწყობას, რომელიც უზრუნველყოფს მდინარის მარჯვენა და მარცხენა სანაპიროების ერთმანეთთან დაკავშირებას, რაც თავის მხრივ საჭიროებს ლაშა ლაშხიას ქუჩიდან საპროექტო კაშხლამდე მისასვლელად, შესაბამისი გამტარუნარიანობის საავტომობილო გზის მოწყობის საჭიროებას, რომელიც შემდგომ გამოყენებული იქნება ადგილობრივი მოსახლეობის გადაადგილებისთვის. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ქ. თბილისის მერიასთან შეთანხმებით, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული გზის დერეფნის შეცვლის და გზის ახალი პროექტის მომზადების თაობაზე.

დეტალური პროექტის მომზადების ეტაპზე, გათვალისწინებული იქნა მშენებელი კონტრაქტორის მოთხოვნები, რაც ითვალისწინებს სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიის ზედა დინების მიმართულებით მცირე გადანაცვლებას და ფართობის გაზრდას. გარდა ამისა, გზმ-ის ანგარიშში მოცემული პროექტისგან განსხვავებით, სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე იგეგმება 60 მ³/სთ წარმადობის ბეტონის კვანძის მოწყობა.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საავტომობილო გზა იწყებოდა ბიჭვინთის და ლაშა ლაშხიას ქუჩის კუთხიდან და მიუყვებოდა არსებულ საავტომობილო გზის გზას, რომლის სიგანე არის 3-4 მ. ცვლილება გამოიწვია არსებული გზის რთულმა რელიეფმა და დაბალმა გამტარუნარიანობამ. ჰესის მშენებლობის ფაზაზე საჭირო იქნება დიდი ტვირთამწეობის ავტოტრანსპორტის გამოყენება. ამასთან, არსებული გზის დერეფნის მიმდებარედ საცხოვრებელი სახლი, გზის გვერდულიდან დაშორებულია 5 მეტრით, შესაბამისად, აღნიშნულ მონაკვეთზე გზის გაფართოება არ არის შესაძლებელი. საპროექტო ცვლილებით განსაზღვრული გზის დერეფანი აღნიშნული სახლიდან დაცილებულია 76 მ-ით.

საპროექტო ცვლილებებით გათვალისწინებული სამშენებლო ბანაკის საზღვრიდან (ს/კ 01.72.14.008.541) უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაცილებულია 7-10 მ-ით, თუმცა ბეტონის კვანძის, ხმაურის და ემისიების გავრცელების წყაროები აღნიშნული საცხოვრებელი სახლიდან დაშორებული იქნება 100-120 მ-ით, რაც გარკვეულად შეამცირებს მოსალოდნელ ზემოქმედებას.

გზშ-ის ეტაპზე შერჩეული სამშენებლო ბანაკის ფართობი შეადგენდა 9429 მ², ხოლო შეცვლილი პროექტის მიხედვით, სამშენებლო ბანაკისთვის გამოყოფილი მიწის ნაკვეთის ფართობი შეადგენს 19 778 მ², მშენებლობისას ფიზიკური ან ეკონომიკური განსახლება არ არის მოსალოდნელი, რადგან ტერიტორიები წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას, ხოლო შპს „ჯი ემ ჯი“-ის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიასთან გაფორმებული აქვს შესაბამისი ხელშეკრულება.

საავტომობილო გზის მშენებლობის ეტაპზე, პირველ რიგში მოხდება მისი მცენარეული საფარისგან გასუფთავება, შემდგომ რელიეფის მოსწორება, დატკეპნა და საგზაო საფარის მოწყობის სამუშაოები. წარმოქმნილი გრუნტი სრულად იქნება გამოიყენება პროექტის მიზნებისთვის (უკუყრილებისთვის). საავტომობილო გზის სამშენებლო სამუშაოები გაგრძელდება დაახლოებით თვენახევარი. გზშ-ის ეტაპზე გათვალისწინებული იყო 140 მეტრის სიგრძის გზის მოწყობა, ხოლო სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილი ცვლილების შემდეგ საპროექტო საავტომობილო გზის საერთო სიგრძე იქნება 240 მეტრი ხოლო სიგანე 6 მ.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სამშენებლო ბანაკზე მოეწყობა შემდეგი ინფრასტრუქტურული ობიექტები: პერსონალის საერთო სივრცე და დაცვის ჯიხური; ფარდული; სასწორი; სამშენებლო მასალების საწყობი; მზა პროდუქტების შესანახი; ფოლადის დამუშავების ადგილი; დაუმუშავებელი ნედლეული (სხვადასხვა ფრაქციის ღორღი) და ტრანსფორმატორი, აგრეთვე სკრინინგის განცხადების თანახმად, შეცვლილი პროექტის მიხედვით სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის, ნავთობდამჭერის, სანიაღვრე სისტემის და 60 მ³/სთ წარმადობის ბეტონის კვანძის მოწყობა, რაც გზშ-ის ანგარიშში არ იყო გათვალისწინებული.

საპროექტო ტერიტორია, მსგავსად გზშ-ის ანგარიშში განხილული მიწის ნაკვეთისა, ხასიათდება მცირედ ქანობიანი ზედაპირით და დაფარულია დაბალი ღირებულების მცენარეული საფარით. აღსანიშნავია, რომ შერჩეული მიწის ნაკვეთი არ ხასიათდება საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარების რისკის მქონე უბნად.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სამშენებლო ბანაკში დროებითი ნაგებობები იქნება მსუბუქი კონსტრუქციის, რომელთა საძირკველიც მოთავსდება ბეტონის ფილაზე.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი პროექტით, სამეურნეო-ფეკალური და სამრეწველო-სანიაღვრე წყლებისთვის სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე გათვალისწინებული იყო ჰერმეტიული საასენიზაციო ორმოს მოწყობა. სკრინინგის განცხადების მიხედვით,

სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე მოეწყობა ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობა, რომელიც გათვლილი იქნება ბანაკში მომუშავე პერსონალის მაქსიმალურ რაოდენობაზე (100 ადამიანი). ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობიდან გამოსული გაწმენდილი წყალი მილით ჩაეშვება მდ. მტკვარში (N1 ჩაშვების წერტილი), რომლის GPS კოორდინატებია: X-482050 Y-4629343. რაც შეეხება სანიაღვრე და ტექნიკურ წყლებს (ავტომობილების სამრეცხაო), მალნიშნულისთვის გათვალისწინებულია ნავთობდამჭერის და სალექარის მოწყობა. სამრეწველო-სანიაღვრე წყლებისთვის პროექტის მიხედვით მოეწყობა ნავთობდამჭერი, აქედან გამოსული წყალი ბეტონის კვანძის ტერიტორიაზე წარმოქმნილ სანიაღვრე წყლების გამწმენდი ნაგებობის გავლით ჩაედინება მდ. მტკვარში (N2 ჩაშვების წერტილი), რომლის GPS კოორდინატებია: X-482068.37 Y-4629301.91. კანალიზაციის ქსელისთვის მოეწყობა მიწისქვეშა 300 მმ დიამეტრის მილი.

სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების გაწმენდისათვის გათვალისწინებული “BIOTAL”-ის ტიპის ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის წარმადობა იქნება 5 მ³/დღ.

“BIOTAL”-ის დანადგარი მოიცავს: მიმღებ-გამანაწილებელ კამერას ორმხრივი ჰაერის მიწოდებით; ცხაურს, რომელიც უზრუნველყოფს მსხვილი მინარევების მოცილებას; სამსაფეხურიან რეაქტორს (SBR); ჰაერით ცირკულირებად ბიოლოგიურ ფილტრს, რომელშიც ჩატვირთულია უჯრედოვანი პლასტიკური მასა რომელიც მუშაობს სალექართან (Eφ-To) ერთად; საკონტაქტო რეზერვუარს და ლამის რეზერვუარს - აერობულ სტაბილიზატორს აქტიური ლამისთვის და ლამის გამოსაშრობად.

სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების დაბინძურება მოსალოდნელია შეწონილი ნაწილაკებით და ნავთობის ნახშირწყალბადებით (ავტოსამრეცხაოს ჩამდინარე წყლები). საწარმოო-სანიაღვრე წყლების გაწმენდის მიზნით, გათვალისწინებული სანიაღვრე წყლების შემკრები სისტემა და გამწმენდი ნაგებობა (ნავთობდამჭერი) უზრუნველყოფს ავტოსამრეცხაოს ჩამდინარე წყლების და სანიაღვრე წყლების შეწონილი ნაწილაკებისა და ნავთობის ნახშირწყალბადებისაგან გაწმენდას. ნავთობდამჭერიდან მიღებული გაწმენდილი წყალი დაერთდება სანიაღვრე წყლების სალექარში და შემდგომ მოხდება ჩაშვება მდ. მტკვარში.

საწარმოო სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების მაქსიმალური ხარჯი იქნება 12.6 მ³/სთ. სალექარის მაქსიმალური გამტარიანობა იქნება 15 მ³/სთ.

სამშენებლო ბანაკის ექსპლუატაციის ეტაპზე ელ. ენერჯის ავარიულად გათიშვის დროს სამშენებლო სამუშაოების შეუფერხებლად განხორციელებისთვის გათვალისწინებულია დიზელ-გენერატორის მოწყობა. სამშენებლო ბანაკში არ არის გათვალისწინებული ნავთობპროდუქტების სამარაგო რეზერვუარების მოწყობა.

სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე მოეწყობა შიდა გზები, რომლის მიახლოებითი სიგრძე შეადგენს 235 მეტრს, ხოლო სიგანე იქნება 8 მ. აღნიშნული გზა გათვალისწინებულია სამშენებლო ბანაკში საჭირო მასალების შესატანად და სამშენებლო ტექნიკის და სამშენებლო მასალების კაშხლის სამშენებლო მოედნამდე ტრანსპორტირებისათვის.

სამშენებლო ბანაკში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ამისათვის, გამოყენებული იქნება ქ. თბილისის წყალსადენის წყალი, რომლის აღება მოხდება უახლოესი ქსელიდან (დაცილება შეადგენს ≈150 მ-ს), ხოლო ტექნიკური მიზნებისათვის გამოიყენება მდ. მტკვრის წყალი.

ახალი მისასვლელი გზის და სამშენებლო ბანაკის მოწყობისას, ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედება არ იქნება მოსალოდნელი, რადგან ორივე ობიექტი მაღალი

ანთროპოგენული დატვირთვის მქონე ტერიტორიაზე ეწყობა. საპროექტო ტერიტორიების უდიდესი ნაწილი დაფარულია სამშენებლო ნარჩენებით და შესაბამისად ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა პრაქტიკულად წარმოდგენილი არ არის.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, უშუალოდ ბანაკის და საავტომობილო გზის მოწყობითა და ექსპლუატაციით ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გავრცელება დაკავშირებული იქნება სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებასთან და სამშენებლო ბანაკში მიმდინარე საქმიანობებთან, მათ შორის ბეტონის კვანძის ექსპლუატაციასთან. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი ბანაკის საზღვრიდან არის დაახლოებით 7-10 მ-ში, თუმცა როგორც უკვე აღინიშნა, ემისიების და ხმაურის წარმომქმნელი სტაციონალური მოწყობილობები განთავსდება საცხოვრებელი სახლიდან 100-120 მ-ში.

აღსანიშნავია, რომ სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, გზის შეცვლილი პროექტით მცირდება ზემოქმედება მოსალოდნელი ხმაურის და ემისიების გავრცელებით კუთხით, ვიდრე ეს გათვალისწინებული იყო საბაზისო პროექტით.

სამშენებლო ბანაკის ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმები შეთანხმებული იქნება საქართველოს გარემოს დაცვისა სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, არსებული ბიოლოგიური გარემოს ფონური მდგომარეობის გათვალისწინებით შეიძლება ითქვას, რომ საავტომობილო გზის და სამშენებლო ბანაკის პროექტში შეტანილი ცვლილებებით მოსალოდნელი ზემოქმედება არ იქნება მაღალი, თუმცა საქმიანობის განხორციელების ორივე ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედების მინიმუმამდე დასაყვანად საჭიროა განხორციელდეს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის, ამასთან პროექტის მასშტაბის და პირვანდელ პროექტთან მიმართებაში გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე ზემოქმედების გათვალისწინებით, დგინდება რომ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტით გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სამინისტრომ უზრუნველყო სკრინინგის განცხადების თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსება. ამასთან, განცხადება გადაიგზავნა ქ. თბილისის გლდანის რაიონის გამგეობაში საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე დაინტერესებული საზოგადოების მიერ, ზემოაღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, ასევე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ შპს „ჯი ემ ჯის“ ქ. თბილისში მდ. მტკვარზე 11,26 მგვტ დადგმული სიმძლავრის კალაპოტური ტიპის ჰესის „დილომი ჰესი“ მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტი არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ჯი ემ ჯი“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს 2020 წლის 27 თებერვალს გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (ბრძანება N 2-185)

განსაზღვრული პირობების შესაბამისად, წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით;

3. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 2 თვის ვადაში წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით, შპს „ჯი ემ ჯიმ“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტის შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
4. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 2 თვის ვადაში წარმოდგენილი ცვლილებების გათვალისწინებით, შპს „ჯი ემ ჯი“ ვალდებულია უზრუნველყოს ჩამდინარე წყლებთან ერთად ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ) პროექტის შეთანხმება სამინისტროსთან;
5. შპს „ჯი ემ ჯისთვის“ ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს 2020 წლის 27 თებერვალს გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების (N 2-185) პირობების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ჯი ემ ჯის“;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ჯი ემ ჯის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
8. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გლდანის რაიონის გამგეობის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
9. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი